

Agendanr.: 15
Voorstelnr.: RB2020035
Onderwerp: Uitvoeringsplan wijkaanpak Rivierenwijk-Zuid aardgasvrij
Programma:

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 14 april 2020

Voorstel / besluit:

- € 210.368 te onttrekken uit de reserve ‘projecten leefomgeving en voorzieningen’ om in te zetten voor de projectgebonden kosten voor de wijkaanpak Rivierenwijk-Zuid Aardgasvrij 2020 t/m 2023.

Inleiding

Met het vaststellen van de nationale Energieagenda (2016) hebben gemeenten in Nederland de regierol gekregen over de lokale energievoorziening. De energietransitie staat in Heerhugowaard hoog op de agenda. Landelijk is besloten dat in 2050 het gebruik van aardgas verleden tijd moet zijn, maar Heerhugowaard heeft de ambitieuze doelstelling om al energieneutraal te zijn in 2030.

Hoe we bestaande wijken succesvol ‘aardgasvrij kunnen maken,’ is een veelomvattend proces waar geen eenduidige oplossing voor is. Om die vraag te kunnen beantwoorden, is veel praktijkervaring nodig. Er zijn nog tal van vraagstukken te verkennen, bijvoorbeeld over de mix van technieken, de rol van de gemeente en de betrokken stakeholders, het betaalbaar houden van de aanpak, het betrekken van bewoners en gebouweigenaren en het verbinden van het aardgasvrij maken aan het verbeteren van de woon- en leefomgeving.

Om hieraan tegemoet te komen, is door de ministeries van BZK en EZK in 2018 gezamenlijk het interbestuurlijk Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) van start gegaan. Doel van het PAW is om te leren op welke wijze de wijkgerichte aanpak kan worden ingericht en opgeschaald. Tevens worden op basis van lokale uitvoering knelpunten gesignaleerd, geagendeerd en waar mogelijk opgelost. Om dit te realiseren wordt gebruik gemaakt van een aanpak met proeftuinen en een bijbehorend Kennis- en Leerprogramma (KLP). Proeftuinen zijn wijken, buurten of dorpen waarin geleerd wordt hoe we deze vraagstukken kunnen aanpakken. Deze lessen moeten leiden tot een effectieve, inclusieve en opschaalbare aanpak. Aan deelname aan het programma zit een rijksbijdrage gekoppeld.

In Heerhugowaard worden de eerste ervaringen opgedaan in de Rivierenwijk-Zuid. Deze wijk staat op de rol voor een grootschalige herinrichting en woningcorporatie Woonwaard heeft de ambitie om haar woningvoorraad in de wijk (met 536 woningen ongeveer de helft van alle woningen in de wijk) aardgasvrij te maken en aan te sluiten op een warmtenet (dat momenteel al wordt aangelegd). Dit alles biedt een goede kans om in (het grootste deel van de wijk) het warmtenet uit te breiden en ook zoveel mogelijk van de 539 particuliere woningen hierop aan te sluiten.

Het college heeft op 14 april 2020 besloten om in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken een aanvraag in te dienen voor de Rivierenwijk-Zuid en hiervoor een rijksbijdrage aan te vragen van € 5.933.728, om:

- de overstap naar aardgasvrij voor woningeigenaren en ondernemers in de wijk betaalbaar te maken;
- Woonwaard tegemoet te komen in de kosten voor het verduurzamen van haar woningvoorraad in de wijk;
- Een deel van de projectgebonden advies- en proceskosten te financieren.

De raad is hierover geïnformeerd middels raadsinformatiebrief (Bij20-192).

Met het besluit om deze aanvraag in te dienen, heeft het college ook een uitvoeringsplan voor een wijkaanpak en besteding van de rijksbijdrage vastgesteld (bijlage Uitvoeringsplan PAW Rivierenwijk-Zuid 2020, Bij20-203) dat zo snel mogelijk opgestart wordt, indien de Rivierenwijk-Zuid geselecteerd wordt als deelnemer van het PAW en na toekenning van de gevraagde rijksbijdrage (naar verwachting eind juni). Om de activiteiten in het uitvoeringsplan in 2020 t/m 2023 mogelijk te maken, wordt de raad gevraagd om € 210.368 te onttrekken uit de reserve “projecten leefomgeving en voorzieningen”, ten gunste van het project.

Beoogd effect

Gestreefd wordt naar het Aardgasvrij maken van alle gebouwen in Rivierenwijk-Zuid: idealiter is uiterlijk in 2028 elk gebouw in deze buurt aardgasvrij, incl. duurzame warmtebron (warmtenet of warmtepomp). Het in te dienen uitvoeringsplan is er op gericht om minimaal te realiseren dat elk gebouw uiterlijk 2028 aardgasvrij-ready is, en dat de infrastructuur in de wijk daartoe is aangepast (verzwaring elektriciteit, aanleg warmtenet). Dit is ook een van de randvoorwaarden die het PAW aan alle deelnemende gemeenten stelt.

Daarnaast helpt deelname aan het PAW de gemeente om ervaring op te doen met haar regierol in de energietransitie en kan de gemeente hiervoor gaandeweg een integrale, schaalbare wijkaanpak ontwikkelen, die ook in andere delen van de gemeente (en de regio) kan worden toegepast.

Argumenten

- In de Raadsagenda 2018-2022 heeft de raad aangegeven dat zij concrete stappen wil zetten om de ambities die zijn geformuleerd in ‘energieneutraal Heerhugowaard 2030’ tijdig te realiseren. Het faciliteren van tenminste 500 woningen om van aardgas af te gaan, wordt daarin expliciet als een van de aspecten genoemd. Bovendien staat de gemeente garant voor de aansluiting van minimaal 2500 woningen op het warmtenet van HVC. Deelname aan het PAW draagt hieraan bij.
- In de Voorjaarsnota 2019 heeft de gemeenteraad € 250.000,- gereserveerd om een succesvolle wijkaanpak te ontwikkelen om woningeigenaren te helpen om af te stappen van aardgas als warmtebron (reserve “projecten leefomgeving en voorzieningen”). De ervaringen die in de Rivierenwijk-Zuid worden opgedaan, dragen hieraan bij.
- Het aangevraagde bedrag uit de reserve “projecten leefomgeving en voorzieningen” voorziet in een deel van de projectkosten in 2020 t/m 2023. De overige projectgebonden kosten worden gefinancierd door de Provincie Noord-Holland (€ 200.000) en vanuit de rijksbijdrage van het PAW (€ 285.592).

Het uitvoeringsplan voor Rivierenwijk-Zuid dat gekoppeld is aan de gemeentelijke aanvraag bij het PAW, geeft dus invulling aan de genoemde ambities in de Raadsagenda en de (gedeeltelijke) besteding van de reserve “projecten leefomgeving en voorzieningen”.

Kanttekeningen

- Het uitvoeringsplan PAW Rivierenwijk-Zuid 2020 wordt enkel ten uitvoer gebracht indien de Rivierenwijk-Zuid wordt geselecteerd als deelnemer van het PAW. Mocht de buurt niet geselecteerd worden, werkt het College een alternatieve (minder intensieve) wijkaanpak uit, die niet inzet op subsidiëring van de overstap naar aardgasvrij, maar op financiering. De verwachting is echter dat deze in de Rivierenwijk-Zuid veel minder effectief zal zijn, gezien de sociaal-economische kenmerken van deze buurt.
- In de Voorjaarsnota meldt het College dat het later dit jaar met een voorstel komt voor aansluiting van een tweede wijk, naast de Rivierenwijk-zuid. Het onttrekken van € 210.368 heeft als gevolg dat er nog € 39.632 resteert voor deze andere wijk. In afwachting van de LES en de daaraan gekoppelde warmtetransitievissie lijkt er nu echter nog geen zicht op een geschikte tweede wijk in 2020 of 2021. De reservering voor de Wijkaanpak aansluiting Warmtenet was bedoeld als incidentele reserve om een start te maken en ervaring op te doen. Het aangevraagde bedrag uit de reserve “projecten leefomgeving en voorzieningen” voorziet in een deel van de projectkosten in 2020 t/m 2023. De overige projectgebonden kosten worden gefinancierd door de Provincie Noord-Holland (€ 200.000) en vanuit de rijksbijdrage van het PAW (€ 285.592). Op basis van de ervaringen in de Rivierenwijk-Zuid komt het college met een voorstel hier structureel geld voor op te nemen in de begroting.
- Op 20 augustus 2019 stelde het college al een bedrag van € 99.495 voor de (wijk)aanpak ‘Rivierenwijk-zuid van gas los’ (Besluit Financiering "van gas los" Rivierenwijk Zuid en Altongebied, BW19-0436). De dekking hiervan werd gezocht in jaarschijf 2019, reserve Uitvoering Raadsagenda en Bedrijfsvoering. De gevraagde dekking uit de reserve ‘projecten leefomgeving en voorzieningen’ vormt hierop een aanvulling.

Financiële gevolgen

Indien de raad akkoord gaat, wordt € 210.368 uit de reserve “projecten leefomgeving en voorzieningen” onttrokken voor het project Rivierenwijk-Zuid Aardgasvrij.

Preventief toezicht

- Ja
 Nee

De aanvraag voor de begroting valt niet onder preventief toezicht. Op het moment dat de rijksbijdrage wordt toegekend, moet de gemeentelijke begroting aangepast worden. Dit valt wel onder preventief toezicht. Indien de Rivierenwijk-Zuid wordt geselecteerd als deelnemer van het PAW, wordt deze begrotingswijziging ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Communicatie

Indien de Rivierenwijk-Zuid geselecteerd wordt als officiële deelnemer aan het PAW, wordt dit bekend gemaakt via de gemeentelijke communicatiekanalen, inclusief een persbericht. De bewoners van de Rivierenwijk-Zuid worden geïnformeerd via de driemaandelijke nieuwsbrief.

Bij relevante ontwikkelingen in de voortgang wordt de raad geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.

Uitvoering

Ongeveer eind juni wordt de selectie door de minister van BZK bekendgemaakt.

Na selectie en toekenning zullen de middelen aan de deelnemende gemeenten worden verstrekt door middel van een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds. Wederzijdse afspraken

tussen het rijk en de betreffende gemeente, bijvoorbeeld de gemeentelijke inspanningen voor monitoring en het landelijke leerprogramma, zullen in een convenant worden vastgelegd.

Na toekenning door BZK worden de activiteiten in het uitvoeringsplan die gelinkt zijn aan de aangevraagde rijksbijdrage zo snel mogelijk opgepakt.

Monitoring/Evaluatie

- Consequente voortgangsbewaking via maandelijks coördinatieoverleg tussen projectregisseur, portefeuillehouders Duurzaamheid en Openbare Ruimte, adviseur Financiën/Business Control en de strategisch adviseur Duurzaamheid; tussentijds alertheid op nieuwe ontwikkelingen.
- Uiterlijk 1 februari 2021: beknopte tussentijdse evaluatie Uitvoeringsplan Rivierenwijk-Zuid Aardgasvrij gereed.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij20-203	Uitvoeringsplan PAW Rivierenwijk-Zuid 2020
Bij20-204	Bijlagen Uitvoeringsplan PAW Rivierenwijk-Zuid 2020
Bij20-206	Bijlage A - Financiële Onderbouwing PAW - Rekentool BZK - B HVC Tarieven – HHW
Bij20-192	RIB Aanvraag PAW voor Rivierenwijk-Zuid
Bij20-205	Projectbegroting PAW Rivierenwijk-Zuid uitvoeringsplan

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Mens en Samenleving d.d. 19 mei 2020
RB2020035 Uitvoeringsplan wijkaanpak Rivierenwijk-Zuid aardgasvrij :

Akkoordstuk

Heerhugowaard Stad van kansen

Nr.: RB2020035

Voor	Allen
Tegen	---

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 april 2020;

gelet op het advies van de commissie Mens en Samenleving d.d. 19 mei 2020;

gelet op:
Gemeentewet (budgetrecht van de gemeenteraad);

b e s l u i t

€ 210.368 te onttrekken uit de reserve "projecten leefomgeving en voorzieningen" om in te zetten voor de projectgebonden kosten voor de wijkaanpak Rivierenwijk-Zuid Aardgasvrij 2020 t/m 2023.

Heerhugowaard, 2 juni 2020

De Raad voornoemd,

de griffier,
G.J. de Graaf

de voorzitter,
A.B. Blase